

महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण २०२१ अनुषंगाने
मार्गदर्शक तत्वे

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एमव्हीआर-०३२१/प्र.क्र.४४/परि-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २६ सप्टेंबर, २०२२.

वाचा :- शासन निर्णय, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्र.मइवाधो-२०२१/प्र.क्र.२५/तां.क्र.४,
दिनांक २३ जुलै, २०२१.

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण २०२१ पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभागाद्वारे जाहीर केले आहे. सदर शासन निर्णयानुसार मागणी विषयक प्रोत्साहने धोरणाची अंमलबजावणी करण्याची बाब परिवहन विभागाकडे सोपविण्यात आलेली आहे. तदनुषंगाने धोरणाची अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने शासन निर्णयातील परिच्छेद २.४.१ मागणी विषयक प्रोत्साहने या मुद्यांतर्गत महाराष्ट्र इलेक्ट्रिकल वाहन धोरण-२०२१ संदर्भात मार्गदर्शक तत्वे (Operational Guidelines for availing demand incentive) परिवहन विभागाकडून निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

“महाराष्ट्र इलेक्ट्रीक वाहन धोरण, २०२१ हे शासन निर्णय, दि.२३ जुलै, २०२१ राज्यात राबविण्यात आले आहे. सदर धोरणाच्या अनुषंगाने राज्यात वाहन खरेदीदारांना प्रोत्साहनांचे वेळेवर आणि पारदर्शक हस्तांतरण करण्यासाठी मागणी विषयक प्रोत्साहने वितरण करणारी परिचालनीय मार्गदर्शक सूचना (Operational Guidelines for availing demand incentive) यासोबत निर्गमित करण्यात येत आहेत. (सोबत Annexure A व परिशिष्ट-अ)

२. सदर मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने पुढील आवश्यक ती कार्यवाही परिवहन आयुक्त कार्यालयाने तात्काळ करावी.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९२६१३३४२१९२२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भि.ओं.ठाकूर)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
४. मा. मंत्री उद्योग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. सा. मंत्री, परिवहन, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
६. मा. मंत्री, उर्जा, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. मा. मंत्री, पर्यावरण व वातावरणीय बदल यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
८. मा. मंत्री, कौशल्य व उद्योजकता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
९. मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२ (उर्वरित सर्व).
१०. मा. सभापती, विधान परिषद यांचे सचिव विधान भवन, मुंबई.
११. मा. अध्यक्ष, विधान सभा, यांचे सचिव विधान भवन, मुंबई.
१२. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
१३. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
१४. सर्व विधान मंडळ सदस्य, विधान भवन, मुंबई.
१५. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
१६. अपर मुख्य सचिव, परिवहन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
१७. अपर मुख्य सचिव, (नवि- १). नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
१८. प्रधान सचिव, उद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई २२
१९. प्रधान सचिव, (नवि-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२०. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
२१. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२
२२. सचिव, वित्त (व्यय) विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
२३. सचिव, ऊर्जा विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२
२४. महालेखापाल महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
२५. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
२६. अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई.

२७. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई.
२८. सर्व विभागीय आयुक्त.
२९. सर्व जिल्हाधिकारी.
३०. सर्व महानगरपालिका आयुक्त.
३१. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
३२. सह सचिव (परिवहन-१,३ व ४) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२
३३. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२
३४. सर्व मुख्यधिकारी, नगरपालिका व नगर पंचायत.
३५. सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती.
३६. सर्व ग्राम विकास अधिकारी / ग्राम सेवक ग्राम पंचायत.
३७. निवडनस्ती.

Annexure - A

Operational Guidelines for Distribution of Incentives under Maharashtra Electric Vehicle Policy 2021

The Maharashtra Electric Vehicle (EV) Policy 2021 was notified on 23 July 2021. The policy aims to capitalize on the recent FAME II policy and technology developments to further the state's EV ambition. The policy suggests strong demand-side and supply-side measures to increase the Electric Vehicle penetration in the state envisioned upto 31 March 2025. The primary objective of Maharashtra EV Policy 2021 is to accelerate adoption of Electric Vehicles in the state.

Apart from Demand Side Incentives, Policy also provides for strong incentives for setting up Charging Infrastructure, manufacturing and R&D facilities related to EVs. The Policy provisions for Upskilling, Training and Job creation, mandate for Government Vehicles, Zero Emission Vehicle (ZEV) Credit Program and Awareness Program.

This document provides the operational guidelines for the delivery of the Demand Incentives outlined in the policy. Maharashtra offers one of the most lucrative demand-side incentives to promote faster adoption of EV in the state. Vehicle models approved under FAME II Scheme of Govt of India (as amended from time to time) will be eligible for Maharashtra EV Demand side incentives. As per Maharashtra EV Policy 2021, the Demand Side incentives are categorized into 4 types, namely,

- A. Basic Demand Incentives – based on battery capacity
- B. Early Bird Incentives
- C. Vehicle Scrappage Incentive – against scrapped ICE vehicle
- D. Incentives on extended battery warranty and buyback agreement.

This Operational Guideline is required to be read along with the Maharashtra EV Policy 2021 dated 23 July 2021 as amended from time to time.

1. The disbursement of Demand Incentives to the end customer shall be responsibility of the Electric Vehicle OEM on registration of the Electric Vehicle as discount in the Tax Invoice (not impacting the applicable GST and other taxes). The reimbursement of Demand Incentives shall be made to the OEM of the Electric Vehicle directly through Transport Department's Maharashtra EV Portal (MH EV Portal).
2. While designing the MH EV Portal for distribution of incentives under the said scheme, role of various stakeholder department, and OEMs of the EV are taken into consideration.
3. Vehicle models approved under the FAME-II scheme of the Government of India will be eligible for incentives under Maharashtra Electric Vehicle Policy. The Make and Model of registered vehicle is automatically fetched from Vahan Portal, which will be checked against the list of FAME II approved models.
4. EV vehicle registered in the state of Maharashtra can avail both the Central Government as well as State Government incentives subject to the upper limit of the incentives prescribed in the said Policy. However, the responsibility to pass on these incentives to the end customer is with the OEMs. An incentivized

vehicle will not be permitted to be sold within the period of 5 years from the date of registration. A check to that effect will be provided on the Vahan Portal.

5. The OEM shall be required to claim the incentive within 30 days from date of registration of the vehicle. As the number of vehicles for which demand incentives are available is fixed, the incentives will be distributed on "first come first serve" basis on the MH EV Portal. The incentive for the EVs registered prior to launch of the MH EV Portal and effective date of this Operational Guidelines shall be settled by Industries Department, Government of Maharashtra as per their existing SOP. Also, where incentive in respect of a particular vehicle is not available, the application process will not proceed further, and the message with relevant reason will be displayed to the OEM on the MH EV Portal.
6. All the EV OEMs shall be required to be registered with the Maharashtra Transport Department with details of their FAME II approved models, its validity, bank account details etc. All EV OEMs will be provided with a maker and a checker login to be operated by the authorized OEM staff.
7. OEM Maker can make the application with necessary inputs and by attaching the Tax Invoice and Customer Acknowledgment Form (as per format attached as Annexure to this Operational Guideline) on the MH EV Portal. Registered EV details such as registration date, battery capacity, purchaser name and type etc. shall be auto-fetched from Vahan Portal. The MH EV Portal will automatically calculate the incentive as per the Policy. OEM Maker are required to verify the same before submitting the application. The application so submitted shall be reviewed by the OEM checker. Once the application is submitted by the OEM checker, the application will be auto-approved and the payment shall be made directly to the OEM's registered bank account. In those cases as listed below, the application shall not be auto-approved and will be sent to respective Regional Transport Office (RTO) for approval:
 - a. Subsequent EV incentive claim after the first EV has claimed incentive with same Purchaser Name and Date of Birth (from Aadhaar) and of the same vehicle segment / category as per the EV policy.
 - b. For EVs claiming Vehicle Scrappage Incentives.
 - c. For EV getting registered on Vahan portal as either of these Vahan class of vehicle: Mobile Clinic, X-Ray Van, Library Van, Mobile Workshop, Mobile Canteen, Camper Van / Trailer, Fire Fighting Vehicle or Hearses.

For case (a) above, the OEM will get an alert stating that there is another EV registered with the same name and DoB, and the OEM shall be required to confirm that the claim it is submitting to the Transport Department is not for the same individual. EV OEM may get this confirmed from the EV Purchaser. And if in case of rejection by the RTO, the financial responsibility so incurred shall be that of the EV OEM.

On approval from the respective RTO, the MH EV Portal shall process the reimbursement of the incentives to the EV OEM. In case of rejection by the RTO, the same shall provide necessary remarks and in case the OEM is of the opinion that the incentives so claimed are appropriate, then OEM can re-apply with necessary corrections and supporting documents.

8. The Basic Demand Incentives shall be calculated as per the said policy depending upon the battery capacity, except for the State Transport Undertakings. The incentives for STU shall not be reimbursed through the MH EV Portal. The modalities for STU incentives disbursement will be notified by the Government of Maharashtra.
9. For vehicles sold and registered with batteries, 100% of the basic demand incentive shall be mandatorily passed to the end consumer through EV OEM. For vehicles sold without battery, 50% of the basic demand incentive amount shall be passed to the end consumer through EV OEM. The remaining basic demand incentive amounting to 50% shall be provided through the EV OEM to the battery swapping energy operator, with whom the end-customer has entered into agreement for battery leasing. OEM shall ensure the incentives are appropriately transferred to end consumer and battery swapping energy operator accordingly. OEMs should pass the incentives entitled to the battery swapping energy operator within 15 working days from the date of receipt of the payment from the Transport Department, Maharashtra. The 50% incentive claimed towards swappable battery / leasing shall be claimed only once at the time of purchase of new EV and not for subsequent replacement of the battery.
10. EV purchasers shall be eligible for 'Early Bird Incentives' in addition to the Basic Demand Incentives in case the vehicle is purchased within the Deadline specified for the Early Bird Incentives. The deadline for the Early Bird Incentive shall be notified by the Government of Maharashtra from time to time. The maximum Early Bird incentive that can be availed per vehicle is Rs.1,00,000. Necessary provision is made on the MH EV portal in this regard.
11. The State Government will be providing incentives on the scrapping of end-of-life in case of ICE Vehicle in the form of Vehicle Scrappage Incentive as per the said policy. However, the OEM shall ensure that the Scrappage Incentive so claimed is against a de-registered ICE vehicle. The Vehicle Scrappage Incentive can be claimed only for vehicles registered in the state of Maharashtra.
12. The Registered Vehicle Scrapping Facility (RVSF) shall certify that the scrapped vehicle is an CE vehicle by accepting a disclaimer on the MH EV Portal. Applications claiming Vehicle Scrappage Incentives shall be forwarded to the respective RTO for verification on the MH EV portal. The OEM shall upload the following documents:
 - Evidence of matching contribution from the dealer or OEM.
 - Confirmation of scrappage of the ICE vehicle in the same vehicle category.

Provision for RTO verification of the entries of the vehicle Scrappage Incentive has been made on the online portal. The incentives shall be as per 2.4.1 (C) of the said Policy. The Vehicle Scrappage Incentive shall be payable subject to condition that the vehicle is scrapped through authorized scrappers, as defined under the scrappage policy (GSR-653E) issued by Ministry of Road Transport and Highways, Government of India.

13. As on date of publishing this EV Operational Guideline, the Government of Maharashtra has yet not fixed the upper cap on the number of vehicles and amount of incentive for Vehicle Scrappage. The same shall be decided and notified by the Government of Maharashtra.

14. The EV OEM shall display the year-wise assured buyback price for an EV upto the age of 5 years at his dealer's showroom and also on its website.
15. If extended battery warranty and assured buyback incentives are claimed at the same time, it will be displayed on the MH EV Portal and the combined incentive amount will be payable subject to the prescribed limits specified in the said Policy.
16. OEM shall honour the commitment of extended battery warranty and / or buyback assurance as agreed with the end customer. In case of any disputes in this regard, end customer reserves right to raise the grievance with the competent authority under National Consumer Dispute Redressal Commission. OEM shall agree to the disclaimer to this effect on the MH EV Portal. End Customer shall be agreeing to this through the Customer Acknowledgement Form.
17. All electric vehicles are exempted from Motor Vehicle Tax as specified in the EV policy vide notification dated 27.07.2021.
18. EV vehicles are exempted from the payment of registration fee as per Central Government Notification No. GSR - 525 (E), dated 02.08.2021.
19. An individual buyer will be able to avail the incentives only once for a particular vehicle category as defined in the said Policy. In order to ensure this, the vehicle purchaser is required to register the vehicle using Aadhaar authentication on the Vahan Portal. Vehicles registered in the individual name and which are not registered through Aadhaar shall not be eligible for Maharashtra EV incentives.
20. Fleet aggregators/operators/Corporate buyers will be able to avail the incentives for eligible vehicle fleet registered in the state.
21. As per Rule 50 (2A) of the Central Motor Vehicle Rules, 1989, in respect of the electric vehicles registered in the state of Maharashtra from 07.08.2018, the background and the letters on the registration plate shall be as per below table:

Sr.	Category of vehicle	Background	Numbers / Letters
1.	Transport category	Green	Yellow
2.	Non-Transport Category	Green	White
3.	Vehicles registered under Rent-A-Cab Scheme and Rent-A-Motorcycle Scheme	Green	Black

In this regard, revised instructions will be issued to the manufacturers / distributors in connection with the affixation of HSRP.

22. E-commerce companies, last-mile delivery/logistics players and mobility aggregators should submit an EV transition plan to the Transport Department, within six months from the date of issue of the said Policy. Such requirements will be notified on MH EV Portal, Transport Department Website and given a wide publicity. Further, the notice to that effect shall be sent to such bodies on the available address.

These Operational Guidelines are issued for the benefit of the OEM and the stakeholders, however, in case of ambiguities or discrepancies between the operational guidelines and the Maharashtra EV Policy 2021, the provisions in the Maharashtra EV Policy 2021 dated 23 July 2021, as amended from time to time, shall prevail for the purpose of legal interpretation and disbursement of incentives.

परिशिष्ट-अ

महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण २०२१ अंतर्गत प्रोत्साहनांच्या वितरणासाठीची परिचालनीय मार्गदर्शक तत्त्वे

महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१ हे २३ जुलै २०२१ रोजी अधिसूचित करण्यात आले होते. अलीकडील इलेक्ट्रिक वाहनांचा जलद अंगीकार व उत्पादन - दोन (फेम-२) धोरण आणि तंत्रज्ञान विकास यांचा राज्याच्या इलेक्ट्रिक वाहनांच्या महत्वाकांक्षी धोरणाला अधिक चालना देण्यासाठी फायदा करून घेणे हे या धोरणाचे उद्दिष्ट आहे. प्रस्तुत धोरणामध्ये ३१ मार्च, २०२५ पर्यंत, राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांचा वापर वाढविण्याचे ध्येय नजरेसमोर ठेवून मागणीविषयक व पुरवठाविषयक ठोस उपाययोजना सुचविण्यात आल्या आहेत. राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांचा अंगीकार गतिमान करणे हा महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१ चा प्रारंभिक उद्देश आहे.

मागणीविषयक प्रोत्साहनांबरोबरच प्रस्तुत धोरण इलेक्ट्रिक वाहनांशी संबंधित प्रभारण (चार्जिंग) पायाभूत सोयीसुविधा उभारणे, त्यांचे उत्पादन करणे आणि संशोधन व विकास सुविधा यांसाठीच्या प्रभावी/प्रोत्साहनांची देखील तरतूद करते. प्रस्तुत धोरणात कौशल्यवृद्धी, प्रशिक्षण व रोजगारनिर्मिती, शासकीय वाहनांसाठीचे बंधनकारक निदेश, शून्य उत्सर्जन वाहने, पत कार्यक्रम व जनजागृती कार्यक्रम यांसाठी तरतूद करण्यात आली आहे. हा दस्तऐवज, धोरणाच्या आराखड्यातील मागणीविषयक प्रोत्साहने वितरणासाठी परिचालनीय मार्गदर्शकतत्त्वे घालून देत आहे. महाराष्ट्र राज्य, राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांच्या जलद अंगीकारास चालना देण्यासाठी, मागणीच्या बाजूने सर्वात अधिक फायदेशीर अशी प्रोत्साहने देऊ करत आहे. भारत सरकारच्या, इलेक्ट्रिक वाहनांचा जलद अंगीकार व उत्पादन - दोन (फेम-२) (वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे) मंजूर झालेले वाहनांचे नमुने महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन मागणी प्रोत्साहनांसाठी पात्र असतील. महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१ अनुसार, मागणीविषयक प्रोत्साहनांचे चार भागांमध्ये पुढीलप्रमाणे प्रवर्गीकरण करण्यात आले आहे ते म्हणजे:-

- अ) मूलभूत मागणी प्रोत्साहने - बॅटरी क्षमतेवर आधारीत
- ब) त्वरित नोंदणी सूट (अर्ली बर्ड इन्सॅटिव्हज)
- क) वाहन मोडीत काढण्यासाठीची प्रोत्साहने (मोडीत काढलेल्या अंतर्दहन अभियंत्र (आयसीई) वाहनांकरिता)
- ड) विस्तारीत बॅटरी हमी आणि आश्वासित पुनर्खरेदी करार यांवरील प्रोत्साहने.

ही परिचालनीय मार्गदर्शकतत्त्वे महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१, दि. २३ जुलै, २०२१ यात वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे असल्याचे समजणे आवश्यक आहे.

१. शेवटच्या ग्राहकापर्यंत मागणी प्रोत्साहनांचे संवितरण करताना इलेक्ट्रिक वाहनांच्या नोंदणीवर (लागू असलेला वस्तु व सेवा कर आणि इतर करारांवर परिणाम होणार नाही अशा प्रकारे) कर बीजकामध्ये सवलत देण्याची जबाबदारी इलेक्ट्रिक वाहनांच्या मूळ उपकरण निर्मात्याची असेल. इलेक्ट्रिक वाहनांच्या मूळ उपकरण निर्मात्यांना मागणी प्रोत्साहनांची प्रतिपूर्ती ही थेट परिवहन विभागाच्या महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलद्वारे (एमएचइव्ही पोर्टल) करण्यात येईल.
२. उक्त योजने अंतर्गत, प्रोत्साहनांच्या वितरणासाठी महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलचे (एमएचइव्ही पोर्टल) संकल्पन करताना, विविध हितसंबंधित विभाग, आणि इलेक्ट्रिक वाहनांच्या मूळ उपकरण निर्मात्यांच्या भूमिका विचारात घेण्यात आल्या आहेत.
३. भारत सरकारच्या इलेक्ट्रिक वाहनांचा जलद अंगीकार व उत्पादन-दोन (फेम-दोन) योजने अंतर्गत मान्य केलेले वाहन नमुने (मॉडेल) हे महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरणानुसार प्रोत्साहनांसाठी पात्र असतील. नोंदणीकृत वाहनाची बनावट आणि नमुना (मॉडेल) हा वाहन पोर्टलद्वारे आपोआपच प्राप्त होईल, जो जलद अंगीकार व उत्पादन - दोन (फेम-दोन) अन्वये मान्य केलेला नमुना (मॉडेलस) याच्या यादीबरोबर तपासून पाहण्यात येईल.
४. महाराष्ट्र राज्यातील नोंदणीकृत इलेक्ट्रिक वाहन केंद्र सरकारबरोबरच राज्य शासनाच्या प्रोत्साहनांचा लाभही उक्त धोरणात विहित केलेल्या कमाल मर्यादेच्या अधीन राहून, घेऊ शकेल, तथापि, शेवटच्या ग्राहकापर्यंत ही प्रोत्साहने देण्याची जबाबदारी ही मूळ उपकरण निर्मात्यांची असेल. नोंदणीच्या दिनांकापासून पाच वर्षांच्या कालावधीपर्यंत प्रोत्साहन दिलेल्या वाहनाच्या विक्रीची परवानगी देण्यात येणार नाही. पोर्टलवर अशा आशयाची तपासणीची तरतूद करण्यात येईल.
५. मूळ उपकरण निर्मात्याने प्रोत्साहनाकरीता वाहनाची नोंदणी केल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत दावा करणे आवश्यक असेल. ज्या वाहनांसाठी मागणी केलेली प्रोत्साहने उपलब्ध आहेत त्या वाहनांची संख्या निश्चित केल्याप्रमाणे, प्रोत्साहने ही, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर “प्रथम येईल त्यास प्रथम प्राधान्य” या तत्त्वावर वितरित करण्यात येतील. महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टल सुरू होण्यापूर्वी नोंदणी झालेल्या इलेक्ट्रिक वाहनांसाठीचे प्रोत्साहन व ही परिचालनीय मार्गदर्शकतत्त्वे अंमलात येण्याचा दिनांक हा, महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग विभागाद्वारे, त्यांच्या विद्यमान प्रमाणित कार्यचालन पद्धतीनुसार निश्चित करण्यात येईल. तसेच, विशिष्ट वाहनाच्या बाबतीत प्रोत्साहन उपलब्ध नसल्यास, अर्ज प्रक्रियेची पुढील कार्यवाही होणार नाही, आणि संबद्ध कारणांसह तो संदेश महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर मूळ उपकरण निर्मात्यांकरिता प्रदर्शित करण्यात येईल.
६. सर्व इलेक्ट्रिक वाहनांच्या मूळ उपकरण निर्मात्यांनी, जलद अंगीकार व उत्पादन - दोन मान्यताप्राप्त नमुन्यांचा (मॉडेलसचा) तपशील, त्याची वैधता, बँक खात्याचा तपशील

इत्यादींसह, महाराष्ट्र परिवहन विभागाकडे नोंदणी करणे आवश्यक असेल. सर्व इलेक्ट्रिक वाहनांचे मूळ उपकरण निर्माता, मूळ उपकरण निर्मात्याच्या अधिकृत कर्मचाऱ्याने परिचालन करावयाचा एक निर्माणक व एक तपासनीस यांस प्रवेश (लॉगीन) पुरवतील.

७. मूळ उपकरण निर्माता, कर्ता, आवश्यक निविष्टींसह आणि कर बीजक व ग्राहक अधिस्विकृती नमुना (परिचालनीय मार्गदर्शक तत्वांच्या जोडपत्रात जोडलेल्या प्रपत्रानुसार) जोडून, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर अर्ज करू शकेल. नोंदणी दिनांक, बॅटरी क्षमता, खरेदीदाराचे नाव व प्रकार इत्यादीं सारख्या तपशिलांसह नोंदणी केलेले इलेक्ट्रिक वाहन, वाहन पोर्टलवर स्वयंचलित किंमतीसह येईल. महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टल, धोरणानुसार प्रोत्साहनाची स्वयंचलित परिगणना करील. मूळ उपकरण निर्माणक कर्त्याने अर्ज सादर करण्यापूर्वी त्याची पडताळणी करणे आवश्यक आहे. अशा प्रकारे सादर केलेल्या अर्जाचे मूळ उपकरण निर्मात्याच्या तपासनीसांकडून पुनर्विलोकन करण्यात येईल. मूळ उपकरण निर्मात्याच्या तपासनीसांद्वारे एकदा अर्ज सादर झाला की, त्या अर्जास स्वयंचलित मंजूरी मिळेल आणि मूळ उपकरण निर्मात्याच्या नोंदणीकृत बँक खात्यात थेट प्रदान करण्यात येईल. खाली यादी केलेल्या प्रकरणांमधील अर्जास स्वयंचलित मंजूरी मिळणार नाही आणि तो अर्ज संबंधित विभागीय परिवहन कार्यालयाकडे (आरटीओ) मंजूरीसाठी पाठवण्यात येईल.

क) इलेक्ट्रिक वाहन धोरणानुसार, पहिल्या इलेक्ट्रिक वाहनांवर प्रोत्साहनाचा दावा

केल्यानंतर, त्याच खरेदीदाराच्या नावाने व त्याच जन्मदिनांकाने (आधारावरील) आणि

त्याच वाहन खंडाच्या प्रकाराचा, नंतरच्या इलेक्ट्रिक वाहनाच्या प्रोत्साहन दाव्याचा अर्ज.

ख) वाहने मोडीत काढण्यासाठीच्या प्रोत्साहनासाठी दावा करणाऱ्या इलेक्ट्रिक वाहनांसाठीचा अर्ज.

ग) फिरता दवाखाना, क्ष-किरण गाडी, ग्रंथालय गाडी, फिरती कार्यशाळा, फिरते उपाहारगृहे, निवास, स्वयंपाक यांसारख्या सुविधा असलेली गाडी / ट्रॉली, अग्निशामक वाहन किंवा शववाहिका यांसारख्या वाहनांच्या एकतर यावर्गाप्रमाणे वाहन पोर्टलवर इलेक्ट्रिक वाहन नोंदणीकृत करण्यासाठीचा अर्ज.

वरील प्रकरण (क) करिता, मूळ उपकरण निर्मात्यास, सारख्याच नावाने व सारख्याच जन्मदिनांकाने, दुसरे इलेक्ट्रिक वाहन नोंदणीकृत झाले आहे, असे नमूद करणारा इशारा मिळेल आणि मूळ उपकरण निर्मात्याने, परिवहन विभागाकडे दावा सादर करणारी व्यक्ती सारखी नाही, याची खात्री करणे, आवश्यक असेल. इलेक्ट्रिक वाहन मूळ उपकरण निर्मात्यास, इलेक्ट्रिक वाहन खरेदीदाराकडून याची खात्री करता येईल. आणि प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाने फेटाळल्यास, त्याबाबतीत, अशा प्रकारे खर्च झालेल्या खर्चाची आर्थिक जबाबदारी ही इलेक्ट्रिक वाहन मूळ उपकरण निर्मात्याची असेल.

संबंधित प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाकडून मंजूरीनंतर, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टल, इलेक्ट्रिक वाहन मूळ उपकरण निर्मात्याला प्रोत्साहनांच्या प्रतिपूर्तीची प्रक्रिया करील. प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाकडून मंजूरी नाकारल्यास, ते आवश्यक शेरे देईल आणि अशा प्रकारे, दावा

करण्यात आलेली प्रोत्साहने यथोचित आहेत असे मूळ उपकरण निर्मात्याचे मत असेल तर, मूळ उपकरण निर्माता आवश्यक दुरुस्त्या व त्या पुष्टयर्थ कागदपत्रे यांसह पुन्हा अर्ज करू शकेल.

८. मूलभूत मागणी प्रोत्साहनांची परिगणना, राज्य परिवहन उपक्रम वगळून, बॅटरी क्षमतेवर अवलंबून असलेल्या उक्त धोरणानुसार करण्यात येईल. राज्य परिवहन उपक्रमांच्या प्रोत्साहनांची प्रतिपूर्ती महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलद्वारे करण्यात येणार नाही. महाराष्ट्र शासनाद्वारे राज्य परिवहन उपक्रमांच्या प्रकारदर्शक प्रोत्साहनांचे संवितरण अधिसूचित करण्यात येईल.

९. बॅटरीसह विकल्या गेलेल्या आणि नोंदणी केलेल्या वाहनांसाठी, मूळ मागणीच्या १०० टक्के इतकी प्रोत्साहने, इलेक्ट्रिक वाहनांना लागणाऱ्या उपकरणाच्या मूळ निर्मात्यामार्फत, शेवटच्या ग्राहकाला देणे बंधनकारक असेल. बॅटरीशिवाय विकल्या गेलेल्या वाहनांसाठी, मूळ मागणीच्या ५० टक्के इतक्या प्रोत्साहनाची रक्कम इलेक्ट्रिक वाहनांना लागणाऱ्या उपकरणाच्या मूळ निर्मात्यामार्फत शेवटच्या ग्राहकाला देण्यात येईल. मूळ मागणीच्या ५० टक्के इतकी असणाऱ्या उर्वरित प्रोत्साहनाची रक्कम ही, शेवटच्या ग्राहकाने ज्याच्याबरोबर बॅटरी भाड्याने देण्याचा करार केला आहे अशा बॅटरीची अदलाबदल करणाऱ्या ऊर्जा परिचालकाला देण्यात येईल.

प्रोत्साहने ही, शेवटच्या ग्राहकाला आणि बॅटरीची अदलाबदल करणाऱ्या ऊर्जा परिचालकाला योग्य रीतीने त्या-त्या प्रमाणात हस्तांतरित केली आहेत, याची सुनिश्चिती मूळ उपकरण निर्माता करील. मूळ उपकरण निर्मात्याने, प्रोत्साहनासाठी पात्र असलेल्या बॅटरीची अदलाबदल करणाऱ्या ऊर्जा परिचालकाला, परिवहन विभाग, महाराष्ट्र यांच्याकडून देय रक्कम मिळाल्याच्या दिनांकापासून, कामकाजाच्या १५ दिवसांच्या आत दिले पाहिजे. अदलाबदल करण्यायोग्य बॅटरीसाठी / भाड्याने दिलेल्या बॅटरीसाठी मागणी केलेल्या ५० टक्के इतक्या प्रोत्साहनाची, नवीन इलेक्ट्रिक वाहनाची खरेदी करण्याच्या वेळी केवळ एकदाच मागणी करण्यात येईल आणि त्यानंतर बॅटरी बदलण्यासाठी मागणी करता येणार नाही.

१०. त्वरित नोंदणीवर सूट मिळण्याकरिता विनिर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेच्या आत वाहनांची खरेदी केली असेल त्याबाबतीत, इलेक्ट्रिक वाहन खरेदीदार हे, मूळ मागणीच्या प्रोत्साहनाशिवाय “त्वरित नोंदणी सूट” मिळण्यासाठी पात्र असतील. त्वरित नोंदणीवर सूट मिळण्याच्या कालमर्यादा महाराष्ट्र शासनाकडून वेळोवेळी अधिसूचित केली जाईल. त्वरित नोंदणीवर कमाल सूट ही, प्रति वाहनांकरिता रुपये १,००,००० इतकी मिळू शकते. या संदर्भातील, आवश्यक ती तरतूद, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर केली आहे.

११. वरील धोरणानुसार वाहन मोडीत काढण्याच्या प्रोत्साहनाच्या स्वरूपातील, अंतर्गत ज्वलन इंजिन वाहनाच्या बाबतीत त्याची कालमर्यादा संपल्यानंतर वाहने मोडीत काढल्यावर, राज्य शासन प्रोत्साहने देईल. तथापि, मूळ उपकरण निर्माता याची सुनिश्चिती करील की, वाहन मोडीत काढण्यासाठीच्या प्रोत्साहनाची मागणी हा, केवळ महाराष्ट्र राज्यात नोंदणी केलेल्या वाहनांसाठी केली जाऊ शकेल.

१२. नोंदणीकृत वाहन मोडीत काढण्याच्या सुविधेत हे प्रमाणित करण्यात येईल की, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहनाच्या पोर्टलवरील निवेदनाचा स्वीकार करून, मोडीत काढलेले वाहन हे ज्वलन

इंजिन वाहन आहे. वाहने मोडीत काढण्यासंबंधातील प्रोत्साहनाची मागणी करण्यासाठीचे अर्ज हे, महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवरून पडताळणी करण्यासाठी संबंधित प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाकडे पाठविण्यात येतील.

उपकरणाचा मूळ निर्माता पुढील कागदपत्रे अपलोड करील :

- विक्रेत्याकडील किंवा उपकरणाच्या मूळ निर्मात्याकडील अनुरूप अंशदानाचा पुरावा.
- मोडीत काढले जाणारे अंतर्गत ज्वलन इंजिन वाहन हे वाहनाच्या त्याच प्रकारामधील आहे यासंबंधात पुष्टी देणे.

वाहन मोडीत काढण्यासाठी प्रोत्साहन मिळण्याच्या संबंधातील नोंदीची प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाकडून केल्या जाणाऱ्या पडताळणीसाठीच्या तरतुदी ऑनलाईन पोर्टलवर करण्यात आलेल्या आहेत. वरील धोरणाच्या २.४.१(क) नुसार प्रोत्साहने असतील. रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालय, भारत सरकार यांनी तयार केलेल्या वाहन मोडीत काढण्याच्या धोरणांतर्गत जीएसआर-६५३ई निश्चित केल्यानुसार, प्राधिकृत केलेल्या स्कॅपरकडून (scrappers) वाहन मोडीत काढले आहे या शर्तीस अधीन राहून, वाहन मोडीत काढण्यासंबंधातील प्रोत्साहने देय असतील.

१३. ही इलेक्ट्रिक वाहन परिचालनीय मार्गदर्शकतत्त्वे प्रसिद्ध करण्याच्या दिनांकापर्यंत, महाराष्ट्र शासनाने, अजूनही वाहनांच्या संख्येची कमाल मर्यादा आणि वाहने मोडीत काढण्यासाठीच्या प्रोत्साहनाची रक्कम निश्चित केलेली नाही. याबाबत महाराष्ट्र शासनाकडून निर्णय घेण्यात येईल आणि तो अधिसूचित करण्यात येईल.

१४. इलेक्ट्रिक वाहनासाठी लागणाऱ्या मूळ उपकरण निर्माता, त्याच्या विक्रेत्याच्या शोरुमवर आणि आपल्या संकेतस्थळावरदेखील, ५ वर्षांपर्यंतच्या इलेक्ट्रिक वाहनांची वर्षनिहाय आश्वासित पुनर्खरेदीची किंमत प्रसिद्ध करील.

१५. जर बॅटरीच्या वाढीव हमीची आणि आश्वासित पुनर्खरेदी प्रोत्साहनाची एकाच वेळी मागणी केली असेल तर, ती महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर प्रदर्शित करण्यात येईल आणि वरील धोरणामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या विहित मर्यादेच्या अधीन राहून, एकत्रित प्रोत्साहनाची रक्कम देय असेल.

१६. मूळ उपकरण निर्माता (ओ इ एम) केलेल्या करारानुसार दिलेल्या वाढीव बॅटरीच्या हमीशी (वॉरंटी) आणि / किंवा पुनर्खरेदी करण्याच्या आश्वासनाशी वचनबद्ध असेल या संदर्भात, कोणतेही विवाद उद्भवल्यास, शेवटच्या ग्राहकाशी राष्ट्रीय ग्राहक विवाद निवारण आयोगाच्या अधीन असलेल्या सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे तक्रार करण्याचा अधिकार राखून ठेवतो. मूळ उपकरण निर्माता इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर त्या बाबतीत अस्वीकृत करणाऱ्याशी सहमत असेल. शेवटचा ग्राहक हा ग्राहक पोचपावती नमुन्यामार्फत त्यास सहमती दर्शवेल.

१७. दिनांक २७/०७/२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेअन्वये इलेक्ट्रिक वाहन धोरणात विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे मोटार वाहन करामधून सर्व इलेक्ट्रिक वाहनांना सूट देण्यात आलेली आहे.

१८. दिनांक ०२/०८/२०२१ रोजीच्या केंद्र सरकारच्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर-५२५(इ) नुसार नोंदणीशुल्काचे प्रदान करण्यापासून इलेक्ट्रिक वाहनांना सूट देण्यात आलेली आहे.

१९. एक वैयक्तिक खरेदीदार उक्त धोरणात निश्चित केल्याप्रमाणे एका विशिष्ट वाहन प्रकारासाठी केवळ एकदाच प्रोत्साहनांचा लाभ घेण्यास पात्र असेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, वाहन खरेदीदाराला वाहन पोर्टलवर आधार प्रमाणीकरणाचा वापर करून वाहनाची नोंद करणे आवश्यक असेल. वैयक्तिक नावाने नोंदणी केलेली आणि आधारद्वारे नोंदणी न केलेली वाहने महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन प्रोत्साहनांसाठी पात्र ठरणार नाहीत.

२०. ताफा समूहक / परीचालक / निगम खरेदीदार हे राज्यातील अर्हताप्राप्त नोंदणीकृत ताफासमूहक प्रोत्साहनांचा लाभ मिळण्यास पात्र असतील.

२१. महाराष्ट्र राज्यात, दि.०७/०८/२०१८ पासून नोंदणीकृत केलेल्या इलेक्ट्रिक वाहनांच्या संबंधात केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९ याच्या नियम ५०(क) नुसार नोंदणीकृत पाटीवरील पार्श्वभाग व अक्षरे ही खाली दिलेल्या तक्त्यानुसार असतील.

अनुक्रमांक	वाहनांचा प्रकार	पाटीपार्श्वभाग/	आकडेअक्षरे/
१.	वाहतूक वाहन प्रकार	हिरवा	पिवळा
२.	विनावाहतूक- वाहन प्रकार	हिरवा	पांढरा
३.	भाडे तत्त्वावर वाहन योजना व भाडे तत्त्वावर मोटारसायकल योजना यांखालील नोंदणीकृत वाहने.	हिरवा	काळा

या संदर्भात उच्च सुरक्षित नोंदणी पाटी लावण्याच्या संबंधात, निर्माता/वितरक यांना सुधारित सूचना जारी करण्यात येतील.

२२. इ-वाणिज्य कंपन्या, ग्राहक मालवितरण वाहतूकदार, साधनसामग्री वाहतूकदार व चनलशील समूहक यांनी उक्त धोरण जारी केल्याच्या दिनांकापासून ६ महिन्यांच्या आत परिवहन विभागाकडे इलेक्ट्रिक वाहन संक्रमण योजना सादर करावी. महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन पोर्टलवर, परिवहन विभागाच्या संकेतस्थळावर अशा आवश्यकता अधिसूचित करण्यात येतील. आणि त्यास विस्तृत प्रसिद्धी देण्यात येईल. शिवाय, तशा आशयाची सूचना उपलब्ध पत्त्यावर अशा मंडळांना पाठविण्यात येईल.

ही परिचालनीय मार्गदर्शक तत्त्वे, मूळ उपकरण निर्माता, आणि हित संबंधित व्यक्ती यांच्या लाभासाठी जारी करण्यात आलेली आहेत. तथापि, परिचालनीय मार्गदर्शक तत्त्वे आणि महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१ यांच्यामध्ये संदिग्धता आणि विसंगती निर्माण झाली तर, दि.२३ जुलै, २०२१ रोजी जाहीर करण्यात आलेल्या व त्यात वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र इलेक्ट्रिक वाहन धोरण, २०२१ मधील तरतुदी वैध निर्वचनाच्या आणि प्रोत्साहनांच्या संवितरणाच्या प्रयोजनाकरिता अधिभावी होतील.

*सदर मार्गदर्शक सूचनांमधील अर्थाबाबत संदिग्धता असल्यास त्यासाठी इंग्रजी मार्गदर्शक तत्त्वे ग्राह्य धरले जातील.
